

ת"פ (באר שבע) 11202-10-24 - מדינת ישראל נ' יונס אלמעבדה (עצור/אסיר בפיקוח) - בעצמו

ת"פ (באר-שבע) 11202-10-24 - מדינת ישראל נ' יונס אלמעבדה - בעצמו/שלום באר-שבע
ת"פ (באר-שבע) 11202-10-24
מדינת ישראל

נגד

יונס אלמעבדה (עצור/אסיר בפיקוח) - בעצמו

בית משפט השלום בבאר-שבע

[26.02.2025]

כבוד השופט, סגן הנשיא אבישי כהן

ע"י ב"כ עו"ד כרמית כהן

ע"י ב"כ עו"ד מוני בן מוחה

גזר דין

רקע

1. הנאשם הורשע על-פי הודאתו בכתב אישום מתוקן במסגרת הסדר טיעון בעבירה של הסעת שלושה תושבים זרים או יותר לפי סעיף 12א(ג)(1א)(ב) לחוק הכניסה לישראל, התשי"ב - 1952.
2. לפי האמור בכתב האישום המתוקן, בתאריך 06.10.24 בסמוך לשעה 14:57 נהג הנאשם בכביש 60 מצומת שלפני היישוב חורה לכיוון מחסום מיתר, במעמד זה הסיע הנאשם 3 תושבים זרים אשר שהו בישראל שלא כדין.
3. לאחר שהודה הנאשם במיוחס לו ולבקשתו, הופנה הנאשם לקבלת חו"ד ממונה לבחינת התאמתו של הנאשם לריצוי מאסר בעבודת שירות, לפי חו"ד ממונה מיום 23.12.24 נמצא הנאשם מתאים לביצוע עבודת שירות. ראיות וטיעוני הצדדים לעונש
4. המאשימה הגישה טיעונים בכתב (ת/1), גיליון רישום פלילי ותעבורתי של הנאשם (ת/2, ת/3) וכן מחירון לגבי שווי הרכב (ת/4), בנוסף השלימה טיעוניה בעל-פה.

5. במסגרת הטיעונים לעונש העידה הגב' רואן אלמעבדה אחותו של הנאשם, בנוגע לשאלת הבעלות ברכב הסקודה באמצעותו בוצעה העבירה של הסעת התושבים הזרים. העדה אישרה שאין ברשותה רישיון נהיגה אך למרות זאת רכשה את הרכב באמצעות כספים שלה שהרוויחה בהיותה בשירות לאומי וכן ממענק ופיקדון שקיבלה, היא העבירה את הכסף לאחותה רינה אשר העבירה את הכסף לבעל הרכב, היא הסבירה שבאותו זמן לא היה לה חשבון בנק, היא ציינה שבעלה טיפלה ברכישת הרכב. היא רכשה את הרכב כדי שתוכל לנסוע לטיפול פוריות, היא ציינה שכולם משתמשים ברכב. במהלך עדותה עלה כי כשבוע לאחר רכישת רכב הסקודה רכשה העדה רכב נוסף מסוג שברולט ספארק, היא מסרה שרכשה את הרכב עבור אחיה הגדול יוסף, ציינה שרק הוא עושה בו שימוש כמו כן עלה שבחודש אוגוסט רכשה רכב נוסף מסוג טויוטה קורולה עבור אחיה יוסף. העדה מסרה שאחיה לא יכול לרשום את הרכב על שמו ולכן רשם אותו על שמה.

6. המאשימה בטיעוניה עמדה על נסיבות ביצוע העבירה, הערכים המוגנים שנפגעו, שמירה על ריבונות המדינה וביטחון הציבור. המאשימה ציינה החומרה הגלומה במעשיו של הנאשם במיוחד בתקופה הנוכחית ועתרה לקביעת מתחם הנע בין 9 חודשי מאסר ל 24 חודשי מאסר בפועל תוך שציינה תיקון 38 לחוק הכניסה לישראל והפנתה לפסיקה. בהתייחס לעונש שיש להטיל על הנאשם ציינה כי הנאשם בעל עבר פלילי בעבירת שוד, ריצה בעבר מאסר בפועל, הנאשם לא עבר הליך שיקומי טרם גזירת עונשו. נוכח האמור טענה שיש למקם עונשו בחלק הבינוני של המתחם לו עתרה בצירוף ענישה נלווית וכן הטלת קנס מינימום לפי הקבוע בחוק בסך שלא יפחת מ-10,000 ₪. בנוסף עתרה המאשימה לחילוט הרכב מכוח סעיף 39 לפקודת סדר הדין הפלילי, המאשימה טענה כי על אף שהמבקש אינו הבעלים הרשום של הרכב, יש לבחון הבעלות המהותית ולא רק הפורמלית ולטענתה הנאשם הינו המשתמש היחידי ברכב. המאשימה טענה שהעובדה כי אחותו של הנאשם, שעל שמה רשום הרכב, אינה בעלת רישיון נהיגה, וכי מעדותה עולה התנהלות המצביעה על כך שהיא רק רשומה כבעלים של הרכב באופן פורמלי אולם אינה עושה שימוש ברכב למעשה והרכב שימש את הנאשם.

7. ב"כ הנאשם הדגיש כי מדובר בנאשם צעיר אשר הודה במיוחס לו בהזדמנות הראשונה וחסך מזמנו של בית המשפט. עוד ציין כי הנאשם משולב בתעסוקה, בן למשפחה נורמטיבית ומתפקדת, שירת שירות צבאי מלא כגשש ויש לזקוף זאת לזכותו. העבירה המיוחסת לו אינה מאפיינת אורחות חייו, ציין שאין מדובר בעבירה שקדם לה תכנון כלשהו, הנאשם נסע בכביש הבחין בשלושה פועלים ואסף אותם לעבר המחסום, ציין שמדובר במרחק נסיעה של כקילומטר וחצי, ציין כי כיוון הנסיעה היה אל מחוץ לגבולות המדינה ולא לתחומיה. הנאשם לא קיבל שכר עבור אותה הנסיעה. לטענת ב"כ הנאשם יש באמור כדי להשפיע על קביעת המתחם, לגישתו המתחם לו עתרה המאשימה אינו סביר ואינו תואם נסיבות תיק זה, הפנה לפסיקה התואמת גישתו.

8. בהתייחס לסוגיית החילוט הפנה לעדות אחותו של הנאשם, ממנה עולה תמונה ברורה לפיה הרכב הנדון הינו בבעלותה ובשימושה. היא אישרה שהרכב משמש אותה לצורכי נסיעה לטיפול פוריות ובמקביל משמש את יתר בני המשפחה. העדה עמדה באופן ברור וישיר על הנסיבות לרכישת שני הרכבים הנוספים. היא לא הסתירה כי רכשה את הרכבים עבור אחיה יוסף, לגישתו המאשימה לא סתרה חזקת הבעלות ולכן לא ניתן להורות על חילוט הרכב. לחילופין טען שככל וימצא בית המשפט כי קיימת עילה לחילוט, עתר להטלת עיצום כספי חלף החילוט.

בסופו של טיעון עתר לקביעת מתחם ענישה הנע בין שלושה חודשים ל 15 חודשי מאסר בפועל ומיקום עונשו של הנאשם ברף התחתון של המתחם תוך התחשבות בתקופה בה שהה הנאשם במעצר כחודש ימים. ביחס לרכיב הקנס ביקש שהקנס לא יעלה על קנס המינימום שקבוע בחוק וזאת נוכח מצבו הכלכלי.

הנאשם בדברו האחרון טרם גזירת עונשו הביע צער וחרטה על מעשיו, לגבי הרכב הבהיר שלא שייך לו אלא לאחותו ובעלה, שרכשו את הרכב כדין.

דיון

קביעת מתחם העונש ההולם

9. קביעת מתחם העונש ההולם למעשה העבירה נעשה בהתאם לעקרון ההלימה. לשם כך יש להתחשב בערך החברתי שנפגע, במידת הפגיעה בו, במדיניות הענישה הנוהגת ובנסיבות הקשורות בביצוע העבירה.
10. במקרה זה מדובר באירוע המגלם בתוכו פגיעה במספר רב של ערכים חברתיים; פגיעה בשמירה על סדר ציבורי תקין ובהגנה על תחושת הביטחון של הציבור ופגיעה בזכותה של המדינה לקבוע זהות הבאים בשעריה בכלל ובפרט בעת הזו בה מדינת ישראל מצויה במלחמה הכוללת מספר חזיתות בניהן מניעת פיגועי טרור בתחומי מדינת ישראל, עניין המעלה הצורך בשמירה על בטחון הציבור ומניעת שהותם הבלתי חוקית של תושבי האזור, כאשר בעצם שהותם בישראל טומנת בחובה פוטנציאל ממשי לסיכון ביטחוני.
11. בחינת מידת הפגיעה בערכים המוגנים בשים לב לנסיבות ביצוע העבירה מובילה למסקנה שמדובר בפגיעה ממשית ומשמעותית. לפי גרסת הנאשם לא מדובר בהסעה מתוכננת ומאורגנת אלא באירוע אקראי וספונטני, כמו כן לא גבה הנאשם תשלום עבור הנסיעה. ההסעה הייתה בתחומי מדינת ישראל לפרק זמן קצר וללא ביצוע עבירות נלוות. מנגד, ראוי היה כי הנאשם ינקוט במשנה זהירות ויבדוק זהות הנוסעים שאסף, במיוחד נוכח הנסיבות בהן אסף אותם והנקודה בה הוריד אותם.
12. הענישה הנוהגת
- למרבה הצער, אנו למודי ניסיון מהסיכון הביטחוני המשמעותי הקיים נוכח שהות בלתי חוקית של תושבי האזור בישראל כאשר בימים אלו אנו עדים אף להתממשות סיכון זה בדמות פיגועי טרור ברחבי המדינה על רקע כניסתם ושהייתם של שוהים בלתי חוקיים. עניין זה קיבל חיזוק לאחר אירועי יום 7 לאוקטובר 2023, פוטנציאל הסיכון הביטחוני בעבירות של שהייה שלא כחוק הינו בעל ביטוי ממשי, ומאז אף קיימת החמרה במדיניות הענישה.
- ההחמרה בענישה קיבלה ביטוי במספר פסקי דין שונים במהלך תקופת המלחמה, כאשר בתי המשפט המחוזיים החמירו משמעותית את הענישה ואת מתחם העונש ההולם ביחס לשוהים שלא כדין בישראל מאז אירועי 7.10.23 (ראה עפ"ג (ים) 65843-05-24 מדינת ישראל נ' ג'נאג'רה (ניתן ביום 06.06.24), עפ"ג (ים) 14958-09-24 אלמצרי ואח' נ' מדינת ישראל (ניתן ביום 26.09.24), עפ"ג (מחוזי ב"ש) 31211-10-23 מדינת ישראל נ' אלנג'אר ואח' (ניתן ביום 22.10.23) רע"פ 7908/23 אלנג'אר ואח' נ' מדינת ישראל (ניתן ביום 27.11.23).
- הרף התחתון של מתחם העונש ההולם נקבע למאסר בפועל, ובמרבית ערכאות בתי המשפט הועמד על חודשיים מאסר בפועל. מההחמרה המפורטת ביחס לשוהים שלא כדין ניתן להקיש גם ביחס לעבירה של הסעה של שוהים בלתי חוקיים, שהרי מדובר בעבירה שחומרתה רבה יותר והפגיעה בערכים המוגנים בה משמעותית יותר, ראה ת"פ (ב"ש) 2084-11-23 מ"י נ' אלגלאוי (08.09.24) במסגרתו ניתח בית המשפט את הפסיקה לפני ולאחר פרוץ המלחמה, והעמיד את מתחם הענישה להסעת שוהים בלתי חוקי של יחיד על ששה חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות ועד 12 חודשי מאסר בפועל.

וכן ראה גם ת"פ 8840-06-24 (שלום נתניה) מדינת ישראל נ' קבהא (29.10.24); ת"פ 31326-08-24 (שלום נתניה) מדינת ישראל נ' חפאג'יה (29.10.24) במסגרתם נקבע מתחם ענישה בגין הסעת 2 שב"חים - 6 עד 18 חודשי מאסר בפועל.

עוד יש לציין שבעקבות המלחמה תוקן חוק הכניסה לישראל והוכנס לחוק תיקון 38 - הוראת שעה, שנכנס לתוקף ביום 08.04.24, במסגרת התיקון הוחמרה הענישה בגין עבירות העסקת, הלנת והסעת שוהים בלתי חוקיים וכן נקבעו עונשי מינימום לעבירות אלו.

בשים לב לכך שכיום עדיין מצויה מדינת ישראל במלחמה, ההחמרה בענישה נועדה ליצור הרתעה שכן מדובר בעבירות המסכנות את הציבור ומקלות על חדירת גורמים עוינים למדינת ישראל: ראה בעניין זה הנאמר בעפ"ג (מחוזי חיפה) 38304-01-24 מדינת ישראל נ' עתמאן (25.1.24), בו הודגשה מדיניות הענישה הראויה בעבירות של שהייה שלא כחוק בישראל לאחר אירוע ה-7.10, אשר משליכים גם על עבירת ההסעה, כבעניינו.

"דומה, שכל המערכות הגיעו לכלל הבנה שאין מנוס מהפעלת מדיניות קשיחה ומחמירה, הנותנת מענה הולם לסיכונים הטבועים בתופעת השהייה הבלתי חוקית בישראל. אנו סבורים, כי מדינה חפצת-חיים חייבת להגן על אזרחיה מפני תופעת השוהים הבלתי חוקיים גם באמצעות ענישה מרתיעה. מדינה ריבונית איננה יכולה להתייחס כעניין של מה בכך לתופעה זו. עבירות אלו פוגעות בעצם ריבונותה; הן פוגעות בסדר הציבורי וחותרות תחת שלומם וביטחונם של אזרחיה."

לאחר שעיינתי בטיעוני הצדדים ובשים לב לנסיבות תיק זה ולפסיקה הנוהגת מהעת האחרונה ובהתאם לתיקון 113 לחוק העונשין (סעיף 40 יג), מצאתי לקבוע שמתחם העונש ההולם נע בין 9 חודשי מאסר בפועל ל 24 חודשי מאסר בפועל.

גזירת העונש המתאים לנאשם

13. בגזירת העונש המתאים לנאשם, בטווחי מתחם העונש ההולם, יש להתחשב בנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה (סעיף 40 יא'). במסגרת זו מן הראוי לתת את הדעת לנסיבות הבאות: הנאשם יליד 1998, נשוי ואב לשלושה, הודה במיוחס לו ולקח אחריות על מעשיו. הנאשם משולב בתעסוקה מזה כ 7 שנים רצוף בתחום עבודות החשמל. הנאשם שהה במעצר בגין תיק זה כחודש ימים לאחר שהם במעצר באיזוק אלקטרוני ולאחר מכן שהה בתנאים מגבילים.

עוד נתתי דעתי לעברו פלילי של הנאשם הכולל הרשעה בעבירת שוד בגינה ריצה עונש מאסר משמעותי וכן חלוף הזמן מאז ביצועה והעובדה שההרשעה אינה בעבירה מסוג העניין שבפני. שקלתי גם הצורך בהרתעת הרבים בגדרו של המתחם במיוחד בעת הזו.

לאחר ששקלתי בחשבון כל אלה, לא מצאתי הצדקה לחרוג לקולה או לחומרה ממתחם העונש ההולם ומצאתי למקם עונשו של הנאשם בתחתית המתחם, לצד הטלת ענישה נלוות הכוללת קנס כספי בהתאם לתיקון 38 ופסילת רישיון נהיגה.

חילוט הרכב

14. כאמור לעיל, המאשימה עתרה לחילוט רכב הסקודה ל.ז. 5023880 בו עשה הנאשם שימוש בעת ביצוע העבירה. כפי שצוין לעיל, הרכב רשום על שם אחותו של הנאשם הגב' רואן אלמעבדה, אשר העידה בפני וטענה כי הרכב בשימוש ובשימוש בני משפחתה וכי היא רכשה את הרכב למרות שאין בידה רישיון נהיגה כדי שתוכל להגיע לטיפול פוריות. ב"כ הנאשם עתר להימנע מחילוט הרכב בטענה שהרכב בבעלות ובשימוש אחותו של הנאשם.
15. סמכות החילוט הקבועה בסעיף 39 לפקודת סדר הדין הפלילי (מעצר וחיפוש) [נוסח חדש], התשכ"ט 1969, מותנית בשלושה תנאים מצטברים לפיהם ניתן לחלט חפץ שנתפס ובוצעה בו או עומדים לבצע בו עבירה, בעל החפץ הורשע בדין והרשעתו מתייחסת למעשה שנעשה בחפץ או לגביו (ראה רע"פ 4105/06 ג'אבר נ' מדינת ישראל (ניתן ביום 2.1.07)).
16. סמכות החילוט נתונה לשיקול דעתו של בית המשפט כחלק מענישתו של הנאשם ומשכך יש לתת את הדעת לטיב העבירות וזיקתם לחפץ שחילוטו מתבקש. בכל הנוגע להפעלת שיקול הדעת לחילוט, מן הראוי לתת את הדעת אף לסעיף 12א(ד1א)(1) לחוק הכניסה לישראל לפיו בהרשעת אדם בעבירה של הסעת שוהה שלא כדין "רשאי בית המשפט שהרשיעו, נוסף על כל עונש להורות על חילוט הרכב שבו נעברה העבירה אם האדם שהורשע בעבירה הוא בעליו של הרכב או מחזיק בו דרך קבע, ויחולו לענין זה הוראות פרק רביעי לפקודת סדר הדין הפלילי (מעצר וחיפוש) [נוסח חדש], תשכ"ט-1969".
17. נטל הראייה להוכחת הבעלות הוא על פי מאזן ההסתברויות במשפט האזרחי. כלומר, משהרימה המאשימה את נטל השכנוע, עובר הנטל אל הצד שכנגד (ראה רע"פ 5776/05 ראובן נ' מדינת ישראל (31.7.05)).
18. הבעלות ברכב אינה נבחנת רק באופן הפורמלי-טכני, הרישום כשלעצמו, אינו מעיד על הבעלות המהותית. ואולם הנטל להוכיח שהבעלות הדקלרטיבית של אחות הנאשם נועדה כדי להסוות הבעלות המהותית של הנאשם מוטל לפתחה של המאשימה.
19. בנסיבות המקרה שבפני, באתי למסקנה כי המאשימה לא עמדה בנטל ההוכחה הדרוש. כפי שעלה מהראיות והטענות שהוצגו בפני בית המשפט, הנאשם אומנם נמצא נוהג ברכב שעה שביצע את העבירה אך לא נשא בעלויות רכישתו. הנאשם נהג לעשות שימוש ברכב לעיתים תכופות כפי שנהגו שאר בני המשפחה. בענין זה, יש לציין גרסתה העקבית של אחות הנאשם לפיה התירה לנאשם לעשות שימוש ברכב, הואיל והיא אינה מחזיקה ברישיון נהיגה, אולם אין בעובדה זו לבדה כדי להביא למסקנה שהעברה הבעלות המהותית ברכב לידי הנאשם.
- אחותו של הנאשם סיפקה הסבר לעצם הבעלות ברכב וכן לגבי אופן מימון רכישתו והנסיבות שהובילו לרכישת הרכב וכן הסבירה באופן פתוח ומפורט את עובדת רכישת שני רכבים נוספים עבור אחיה יוסף. היא לא הכחישה את הרכישה עבור אחיה יוסף והסבירה באופן גלוי וכן את הסיבה לרישום הרכבים על שמה.

20. בנסיבות אלה, הגם שהתנהלות אחות הנאשם בכל הקשור לרישום כלי רכב על שמה לרבות רכבים שנרכשו עבור אחרים ולא משמשים אותה כלל, מעלה תמיהה, עם זאת, לא עמדה המאשימה בנטל להוכיח במידה הנדרשת כי הנאשם הוא בעל הרכב ולא השתכנעתי במקרה זה כי חילוט הרכב יפגע בנאשם לבדו. חילוט הרכב יוביל לתוצאה בלתי צודקת של הענשת אחותו של הנאשם שרכשה הרכב במיטב כספה וזאת מבלי שהיה לה קשר כלשהו למעשה העבירה. לאור האמור, לא מצאתי להיעתר לבקשת החילוט.

סוף דבר

21. לאור כל האמור, מצאתי להטיל על הנאשם את העונשים הבאים:

א. 9 חודשי מאסר בפועל שירוצו בעבודת שירות לפי חו"ד ממונה בעמותת יחדיו באר שבע, במשך חמישה ימים בשבוע, 8.5 שעות ביום או לפי קביעה אחרת של הממונה על עבודות השירות. הנאשם יתייצב לריצוי עונשו ביום 12.3.25 עד השעה 08:00 במשרדי הממונה על עבודות השירות במפקדת מחוז דרום של שב"ס ליד כלא באר-שבע.

אני מזהיר את הנאשם שעליו לנהוג בהתאם לכללים ולתנאים שתקבע הממונה על עבודות השירות ושם לא יעשה כן יכול ויפסקו עבודות השירות והוא יידרש לרצות את יתרת עונשו בכלא.

ב. 4 חודשי מאסר על תנאי למשך 3 שנים מהיום, שלא יעבור עבירה בה הורשע או כל עבירה על חוק הכניסה לישראל.

ג. קנס בסך 10,000 ₪ או 3 חודשי מאסר תמורתו. מורה על תשלום הקנס ב-10 תשלומים שווים ורצופים החל מיום 01.05.25 ובראשון לכל חודש שאחריו.

לבקשת הנאשם וככל ואין מניעה חוקית אחרת לכך, מורה כי הפיקדון שהופקד בתיק מ"ת 11179-10-24 יקוזז מתשלום הקנס והיתרה תשולם בתשלומים כפי שנקבע לעיל, כך שכל תשלום יהיה על סך 1,000 ₪ והתשלום האחרון בהתאם ליתרה שתיוותר.

את הקנס ניתן לשלם באחת מהדרכים הבאות:

· בכרטיס אשראי - באתר המקוון של רשות האכיפה והגבייה, www.eca.gov.il.

· מוקד שירות טלפוני בשרות עצמי (מרכז גבייה) - בטלפון *35592 או בטלפון *35592-****.

· במזומן בכל סניף של בנק הדואר - בהצגת תעודת זהות בלבד (אין צורך בהצגת בשוברי תשלום).

ד. התחייבות על סך 5,000 ₪ למשך שנתיים מהיום שלא יעבור עבירה כלשהיא על חוק הכניסה לישראל או עבירה של נהיגה ללא רישיון נהיגה או נהיגה בפסילה. [ההתחייבות תוצהר לפרוטוקול].

ה. מורה על פסילת רישיון הנהיגה של הנאשם לתקופה בת 10 חודשים החל מהיום. מובהר לנאשם כי עליו להפקיד את רישיון הנהיגה שלו במזכירות בית המשפט הואיל והפסילה תיכנס לתוקף אולם לא תימנה אלא ממועד הפקדת רישיון הנהיגה במזכירות בית המשפט.

ו. פסילה על תנאי לתקופה של 6 חודשים ככל ויעבור במשך שנתיים מיום שחרורו עבירה של נהיגה ללא רישיון או עבירה של נהיגה בפסילה.

המזכירות תסגור את התיק.

זכות ערעור לבית המשפט המחוזי בתוך 45 יום.

ניתן היום, כ"ח שבט תשפ"ה, 26 פברואר 2025, בהעדר הצדדים.